

ธรรมนุญประชาชน
คนอำนาจเจริญ

ฉบับที่ ๑
พุทธศักราช ๒๕๕๕

ที่มาของธรรมนูญประชาชนคนอำนาจเจริญ

อ้างอิง รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.๒๕๕๐

มาตรา ๖๖ บุคคลที่รวมกันเป็นชุมชน ชุมชนท้องถิ่น หรือชุมชนท้องถิ่นดั้งเดิมย่อมมีสิทธิอนุรักษ์หรือฟื้นฟูจารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปวัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่น ของชาติ และมีส่วนร่วมในการจัดการ การบำรุงรักษา และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม รวมทั้งความหลากหลายทางชีวภาพอย่างสมดุลและยั่งยืน

มาตรา ๗๘(๓) กระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพึงตนเองและตัดสินใจในกิจการของท้องถิ่นได้เอง ส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการดำเนินการตามแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ พัฒนาเศรษฐกิจของท้องถิ่นและระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ ตลอดทั้งโครงสร้างพื้นฐานสารสนเทศในท้องถิ่น ให้ทั่วถึงและเท่าเทียมกันทั่วประเทศ รวมทั้งพัฒนาจังหวัดที่มีความพร้อมให้เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดใหญ่ โดยคำนึงถึงเจตนารมณ์ของประชาชนในจังหวัดนั้น

มาตรา ๘๗ รัฐต้องดำเนินการตามแนวนโยบายด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนดังต่อไปนี้

(๑) ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่น

(๒) ส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการตัดสินใจทางการเมือง การวางแผนพัฒนาทางเศรษฐกิจ และสังคม รวมทั้งการจัดทำบริการสาธารณะ

(๓) ส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐทุกระดับ ในรูปแบบองค์กรทางวิชาชีพหรือตามสาขาอาชีพที่หลากหลายหรือรูปแบบอื่น

(๔) ส่งเสริมให้ประชาชนมีความเข้มแข็งในทางการเมือง และจัดให้มีกฎหมายจัดตั้งกองทุนพัฒนาการเมืองภาคพลเมืองเพื่อช่วยเหลือการดำเนินกิจกรรมสาธารณะของชุมชน รวมทั้งสนับสนุนการดำเนินการของกลุ่มประชาชนที่รวมตัวกันในลักษณะเครือข่ายทุกรูปแบบให้สามารถแสดงความคิดเห็นและเสนอความต้องการของชุมชนในพื้นที่

(๕) ส่งเสริมและให้การศึกษาแก่ประชาชนเกี่ยวกับการพัฒนาการเมืองและการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รวมทั้งส่งเสริมให้ประชาชนได้ใช้สิทธิเลือกตั้งโดยสุจริตและเที่ยงธรรม

การมีส่วนร่วมของประชาชนตามมาตรา^{๑๖๓}นี้ต้องคำนึงถึงสัดส่วนของหญิงและชายที่ใกล้เคียงกัน

มาตรา ๑๖๓ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งไม่น้อยกว่าหนึ่งหมื่นคน มีสิทธิเข้าชื่อร้องขอต่อประธานรัฐสภาเพื่อให้รัฐสภาพิจารณาร่างพระราชบัญญัติตามที่กำหนดในหมวด ๓ และหมวด ๕ แห่งรัฐธรรมนูญนี้

คำร้องขอตามวรรคหนึ่งต้องจัดทำร่างพระราชบัญญัติเสนอมาด้วย

หลักเกณฑ์และวิธีการเข้าชื่อ รวมทั้งการตรวจสอบรายชื่อ ให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติตามวรรคหนึ่ง สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาต้องให้ผู้แทนของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่เข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัตินั้นชี้แจงหลักการของร่างพระราชบัญญัติ และคณะกรรมการวิสามัญเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินั้นจะต้องประกอบด้วยผู้แทนของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่เข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัตินั้นจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนกรรมการทั้งหมดด้วย

ดังนั้น เพื่อเป็นการพัฒนาประชาธิปไตยจากล่าง ตู่ บน จากระดับชุมชนสู่ระดับประเทศ โดยมีขั้นตอนในการจัดทำธรรมนูญประชาชนคนอำนาจเจริญ ดังนี้

๑. ลงเวทีหมู่บ้าน ระดมความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางที่จะทำให้หมู่บ้าน/ชุมชนจังหวัด น่าอยู่

๒. ยกร่างธรรมนูญประชาชนคนอำนาจเจริญ โดยตัวแทนสภาองค์กรชุมชนตำบล ๖๓ พื้นที่ ๆ ละ ๓ คน ตัวแทนภาคีพัฒนา ๔๐ คน นำเอาข้อมูลจากเวทีหมู่บ้านมายกร่างพร้อมความเห็นเพิ่มเติม

๓. นำกรอบแนวคิดร่างธรรมนูญประชาชนคนอำนาจเจริญ ลงเวทีระดับตำบล โดยเชิญผู้ทรงคุณวุฒิ นายกฯ และสมาชิก อปท. ผู้นำทางการ และผู้นำธรรมชาติ มาแก้ไข เพิ่มเติม ปรับแก้ให้ตรงกับความต้องการ

๔. นำข้อมูลจากเวทีระดับตำบลมาสร่าง จัดทำรูปเล่ม

๕. นำร่างธรรมนูญประชาชนคนอำนาจเจริญ ลงเวทีประชาพิจารณ์ระดับตำบลๆ ละ ๒๐๐ คน โดยหน่วยงานรัฐและภาคีพัฒนามาร่วมรับรองธรรมนูญนี้

มีข้อตกลงที่น่าสนใจ เช่น จัดให้มีการประชุมใหญ่สามัญประจำปีของสภาประชาชนทุกระดับ เพื่อเป็นเวทีทบทวนแผนงาน ตรวจสอบการนำไปปฏิบัติ และนำข้อเสนอของชุมชนต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

นับเป็นธรรมนูญประชาชนระดับจังหวัดฉบับแรกของประเทศไทย

เครือข่ายขบวนองค์กรชุมชนจังหวัดอำนาจเจริญ

หมวดที่ ๑

หมวดทั่วไป

ข้อ ๑ ธรรมนูญนี้เรียกว่า “ธรรมนูญประชาชนคนอำนาจเจริญ ฉบับที่ ๑ พ.ศ. ๒๕๕๕”

ข้อ ๒ ธรรมนูญนี้ให้มีผลตามมาตรา ๖๖ มาตรา ๗๘(๑) มาตรา ๘๗(๑)(๒)(๓)(๔) และ(๕)และวรรคท้าย และมาตรา ๑๖๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐
 นิยามศัพท์

ข้อ ๓ ในธรรมนูญนี้

“สภาากลางตำบล” หมายความว่า กลไกการขับเคลื่อนงานพัฒนาของท้องถิ่นที่มีองค์ประกอบจากภาคี ๔ ฝ่าย คือ ๑) สภาองค์กรชุมชนตำบล ๒) สภาองค์กรบริหารส่วนตำบล ๓) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และ ๔) ภาคีพัฒนาในท้องถิ่น

“สภาากลางจังหวัดอำนาจเจริญ” หมายความว่า กลไกการขับเคลื่อนงานพัฒนาของจังหวัดที่มีองค์ประกอบจากภาคี ๔ ฝ่าย คือ ๑) ภาคประชาชน ๒) ภาคธุรกิจเอกชน ๓) องค์กรบริหารส่วนจังหวัด และ ๔) ภาคราชการ

“ประชาธิปไตย” หมายความว่า ภาวะของมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งทางกาย ทางจิต ทางปัญญา และทางสังคมเชื่อมโยงกันเป็นองค์รวมอย่างสมดุล

“การจัดการตนเอง” หมายความว่า การสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมสำคัญในการจัดการตนเองในด้านการเมือง การปกครอง การจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และการพัฒนาท้องถิ่นในทุกด้านแบบองค์รวม เพื่อให้ชุมชนมีความเข้มแข็งอย่างยั่งยืน

“ปัญญา” หมายความว่า ความรู้ที่รู้เท่าทันและความเข้าใจอย่างแยกได้ในเหตุผลแห่งความดี ความซื่อ ความมีประโยชน์และความมีโทษ ซึ่งนำไปสู่ความมีจิตอันดีงามและเอื้อเพื่อเพื่อแผ่

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่นรัฐวิสาหกิจ องค์กรควบคุมการประกอบวิชาชีพ องค์กรมหาชนและหน่วยงานอื่นของรัฐ

“คุณธรรม” หมายความว่า คุณงามความดี ที่วิญญูชนพึงสำนึกในจิตใจของตน ในเรื่องความจริง ความดี ความงาม และใช้เป็นหลักในการดำเนินชีวิต

“จริยธรรม” หมายความว่า แนวทางแห่งความประพฤติที่ยึดหลักคุณธรรม

“มนุษยธรรม” หมายความว่า ธรรมของคน, ธรรมที่มนุษย์พึงมีต่อกัน มีเมตตากรุณา เป็นต้น

“เศรษฐกิจพอเพียง” หมายความว่า แนวการดำรงอยู่ และปฏิบัติตนของประชาชน ในทุกระดับตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและบริหาร ประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจ เพื่อให้ก้าวทันต่อโลก ยุคโลกาภิวัตน์ ความพอเพียงหมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล รวมถึงความจำเป็นที่ จะต้องมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพอสมควรต่อการมีผลกระทบใดๆ อันเกิดจากการ เปลี่ยนแปลงทั้งภายในและภายนอก ทั้งนี้ต้องอาศัยความรอบรู้ ความรอบคอบ และความ ระมัดระวังอย่างยิ่งในการนำวิชาการต่างๆ มาใช้ในการวางแผนและการดำเนินการทุก ขั้นตอน และขณะเดียวกันจะต้องเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคนในชาติ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ ของรัฐ นักทฤษฎีและนักธุรกิจในทุกระดับให้มีจิตสำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์และให้ มี ความรอบรู้ที่เหมาะสม ดำเนินชีวิตด้วยความอดทน ความเพียร มีสติ ปัญญา และความ รอบคอบเพื่อให้สมดุล และพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและกว้างขวาง ทั้งด้าน วัตถุ สังคมสิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมจากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี

“ธรรมาภิบาล” หมายความว่า คุณลักษณะของการบริหารหรือการปกครองเพื่อให้ เกิดประโยชน์สุขแก่ประชาชน เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจ มีคุณภาพและเกิดความคุ้มค่า ไม่มี ขั้นตอนการปฏิบัติงานเกินความจำเป็น มีการปรับปรุงภารกิจให้ทันต่อสถานการณ์ ประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวก ตอบสนองความต้องการของประชาชน และมีการ ประเมินผลการปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ การดำเนินการตามหลักธรรมาภิบาล ต้องยึดหลักการมี ส่วนร่วม หลักความโปร่งใส หลักความรับผิดชอบ และตรวจสอบได้ หลักประสิทธิภาพและ ประสิทธิภาพผลและหลักนิติธรรม

“การสร้างเสริมประชาธิปไตยชุมชน” หมายความว่า การกระทำที่มุ่งส่งเสริมและ สนับสนุนให้ชุมชนมีส่วนร่วมสร้างประชาธิปไตยชุมชน โดยสนับสนุนพฤติกรรมบุคคล และการจัดการชุมชน สภาพแวดล้อม เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน และสังคม

“นโยบายสาธารณะ” หมายความว่า ทิศทางหรือแนวทางที่สังคมโดยรวมเห็นว่า หรือเชื่อว่าควรจะดำเนินการไปในทิศทางนั้น รวมถึงนโยบายที่เขียนเป็นลายลักษณ์อักษรที่กำหนดมาจากรัฐด้วย

“การมีส่วนร่วม” หมายถึง การที่ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมใดๆ ในลักษณะของการร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมตัดสินใจ ร่วมดำเนินการ ร่วมรับผลประโยชน์และร่วมติดตามประเมินผล

“ภูมิปัญญาท้องถิ่น” หมายความว่า องค์ความรู้ ความคิด ความเชื่อ และความชำนาญ โดยอาศัยความรู้ที่ได้สั่งสม ถ่ายทอด และพัฒนาสืบต่อกันมาในท้องถิ่น

“ชุมชน” หมายความว่า กลุ่มประชาชนที่มีเอกลักษณ์เฉพาะอันเนื่องจากการมีผลประโยชน์ หรือมีค่านิยมร่วมกัน หรือมีปัญหาาร่วมกัน หรืออาศัยอยู่ในอาณาเขตทางภูมิศาสตร์เดียวกัน หรือมีความสนใจและมีกิจกรรมในเรื่องใดเรื่องหนึ่งร่วมกัน

“ชุมชนท้องถิ่น” หมายความว่า ชุมชนที่อยู่ร่วมกันในพื้นที่หมู่บ้านหรือตำบล

“การสร้างความรู้ด้านประชาธิปไตยชุมชน” หมายความว่า การสร้างความรู้จากการปฏิบัติ การจัดการความรู้ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การสั่งสมความรู้และประสบการณ์ การศึกษาวิจัย การสังเคราะห์ความรู้และข้อมูล ที่เกี่ยวข้องกับประชาธิปไตยชุมชน

“การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร” หมายความว่า การนำเสนอข้อมูลที่หน่วยงานของรัฐ และภาคส่วนต่างๆ จัดทำขึ้น เพื่อเผยแพร่และสื่อสารกับประชาชนด้วยรูปแบบและช่องทางต่างๆ

“ระบบการเงินการคลัง” หมายความว่า การจัดการทางการเงินการคลัง โดยมีเป้าหมายเพื่อให้ประชาชนมีจิตประชาธิปไตยและหลักประกันการเข้าถึงอย่างถ้วนหน้า และอย่างมีประสิทธิภาพ

หมวด ๒

ปรัชญาและแนวคิดหลักของธรรมนูญประชาชนคนอำนาจเจริญ

ข้อ ๔ ธรรมนูญประชาชนคนอำนาจเจริญ จัดทำขึ้นเพื่อ

(๑) เป็นกติกา หรือข้อตกลงของคน และชุมชนใช้ร่วมกัน ในพื้นที่จังหวัดอำนาจเจริญ

(๒) เพื่อนำไปสู่สังคมอยู่เย็นมีสุข ของ คนอำนาจเจริญ ที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยขั้นพื้นฐานของมนุษย์ มีการจัดสรรทรัพยากรอย่างเป็นธรรม มีความสมดุลระหว่างการพัฒนาทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง บนฐานหลักศาสนา วิถีภูมิปัญญา ขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรมของคนอำนาจเจริญ และมีการพึ่งตนเองสอดคล้องกับแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง

(๓) เพื่อการสร้างจิตสำนึก สร้างความตระหนักถึงสิทธิชุมชนร่วมกัน หลอมรวมดวงใจของผู้ที่เกี่ยวข้อง ให้ทุกคนมีคุณธรรมจริยธรรมร่วมถึงการเสียสละเพื่อส่วนรวมในการร่วมกันจัดการชุมชนตนเอง

(๔) เพื่อการพัฒนาระบบการเมืองภาคพลเมืองของชุมชนไปสู่การจัดการตนเอง

หมวด ๓

ด้านการเมืองภาคพลเมือง

หลักการ

ข้อ ๕ การเคลื่อนไหวของประชาชนเพื่อกำหนดนโยบายสาธารณะโดยตรง โดยการประสานความร่วมมือกับภาควิพรรคการเมือง ภาคเอกชน และภาครัฐ ในการดำเนินกิจกรรมทางการเมือง ซึ่งยึดแนวคิดที่ว่า "การเมืองไม่ใช่แค่การเลือกตั้ง" แต่เป็นการเมืองแนวราบ

ข้อ ๖ เป็นการเคลื่อนไหวอย่างมีจิตสำนึกทางการเมืองของประชาชน เพื่อการจัดการตนเองในด้านการพัฒนาท้องถิ่นที่ยั่งยืน

ข้อ ๗ การสร้างความเข้มแข็งแก่ภาคประชาชน และองค์กรชุมชน ให้สามารถปกป้องคุ้มครองประโยชน์ของตนเองได้

ข้อ ๘ การกำหนดคุณสมบัติ และควบคุมผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองในระดับท้องถิ่น และชาติ

ข้อ ๕ ผู้กำหนดนโยบายสาธารณะที่ให้การปกป้องคุ้มครองสิทธิ และประโยชน์ของประชาชน

เป้าหมาย

ข้อ ๑๐ สร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ตามแนวทางวิถีประชาธิปไตยชุมชน

ข้อ ๑๑ การสร้างเครือข่ายทางการเมืองภาคพลเมืองจังหวัดอำนาจเจริญ

มาตรการ

ข้อ ๑๒ ทุกหมู่บ้าน/ชุมชน ต้องมีคณะกรรมการหมู่บ้านหรือสภาหมู่บ้านซึ่งมีสมาชิกประกอบด้วย กำนันหรือผู้ใหญ่บ้าน, ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน, สมาชิก อปท., ผู้นำกลุ่มทุกกลุ่ม, ผู้ทรงคุณวุฒิ และที่ปรึกษาจำนวนหนึ่ง

ข้อ ๑๓ บทบาทของคณะกรรมการหมู่บ้าน หรือสภาหมู่บ้าน มีดังนี้

๑) ร่วมกันวางแผนพัฒนาหมู่บ้านของตนเองให้อยู่ตามเจตนารมณ์ของ
คนในหมู่บ้าน/ชุมชน

๒) ร่วมกันกำหนดคุณสมบัติของผู้นำทุกประเภทที่จะเป็นตัวแทน
ชาวบ้านในระดับต่างๆ เช่น คุณสมบัติของผู้ใหญ่บ้าน/ กำนัน/ สมาชิก อปท./ ผู้บริหาร
อปท./ สมาชิกสภาจังหวัด (สจ.)/ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สส.) เป็นต้น

๓) กำกับติดตามแผนพัฒนาหมู่บ้านให้สามารถนำไปปฏิบัติได้

๔) กำกับติดตามผลการดำเนินงานของผู้แทนตัวเองทุกระดับ

ข้อ ๑๔ คณะกรรมการหมู่บ้านหรือสภาหมู่บ้านต้องประชุมกันทุกเดือนเพื่อ
แลกเปลี่ยนข้อมูล ข่าวสาร และติดตามผลงานพัฒนาตลอดจนวางแผนปฏิบัติการ
ประจำเดือนร่วมกัน

ข้อ ๑๕ ทุกหมู่บ้านต้องประชุมประจำเดือนทุกเดือน และมีการประชุมใหญ่
ประจำปีทุกปี และสมาชิกในชุมชนทุกคนมีหน้าที่ต้องเข้าร่วมประชุมอย่างสม่ำเสมอ

ข้อ ๑๖ ทุกตำบลต้องมีสภากลาง ประกอบด้วย

๑) สภาองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.)

๒) สภาองค์กรชุมชนตำบล (สอ.ชต.)

๓) ภาคองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๕

๔) ภาควิพัฒนานโยบายท้องถิ่น เช่น วัด โรงเรียน และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ

ตำบล (รพ.สต.)

ข้อ ๑๗ ให้สภาากลางของตำบล ทำหน้าที่ในการกำหนดทิศทางการพัฒนาตำบล
๑ ตำบล ๑ แผนพัฒนา

ข้อ ๑๘ ให้สภาากลางของตำบล กำหนดคุณสมบัติของสมาชิก อปท. และผู้บริหาร
อปท.

ข้อ ๑๙ ให้สภาากลางของตำบล กำกับ ติดตามแผนพัฒนาระดับตำบล และกำกับ
ติดตามผลการดำเนินงานของ อปท.

ข้อ ๒๐ สภาากลางตามข้อ ๑๖ และสภาองค์กรชุมชนต้องประชุมร่วมกันอย่างน้อย
๒ เดือนต่อครั้ง

ข้อ ๒๑ ให้มีสภาากลางของจังหวัดอำนาจเจริญ ที่มีสมาชิกประกอบด้วย ๔ ฝ่าย
ดังนี้

๑) ภาคประชาชน ประกอบด้วย

- สภาองค์กรชุมชนตำบลละ ๒ คน
- สภาเกษตรกร อำเภอละ ๑ คน
- ภาคประชาคมอื่นๆ เช่น สื่อมวลชน องค์กรพัฒนาเอกชน ฯลฯ

ภาคีละ ๑ คน

๒) ภาคธุรกิจเอกชน ประกอบด้วย

- สภาอุตสาหกรรม ๒ คน
- สภาหอการค้า ๒ คน
- สภานายความ ๒ คน

๓) ภาคส่วนราชการ

๔) องค์กรบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.)

ข้อ ๒๒ บทบาทของสภาากลางจังหวัดอำนาจเจริญ มีดังนี้

๑) ร่วมกันกำกับทิศทางแผนพัฒนาของประชาชนให้บรรลุเป้าหมาย

- ๒) นำเสนอแผนพัฒนาของประชาชนต่อภาคีที่เกี่ยวข้อง
- ๓) ผู้บริหารจังหวัด ต้องนำแผนของประชาชน ไปดำเนินการเป็นหลัก
- ๔) ติดตาม กำกับแผนพัฒนาของประชาชน
- ๕) ร่วมกันกำหนดคุณสมบัติของผู้บริหารจังหวัดหรือผู้ว่าราชการจังหวัด
- ๖) ร่วมกันกำหนดรูปแบบการพัฒนาจังหวัดที่เหมาะสม

ข้อ ๒๓ ให้มีคณะกรรมการประสานงานพัฒนาจังหวัดคณะหนึ่ง ซึ่งมีสัดส่วนจากภาคประชาชนต่อภาคี เท่ากับ ๗๐:๓๐ ทำหน้าที่บูรณาการแผนพัฒนาจังหวัดให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชน

หมวด ๔

ด้านสังคม

หลักการ

ข้อ ๒๔ สังคมดีงาม อยู่เย็นเป็นสุขร่วมกัน

เป้าหมาย

ข้อ ๒๕ ชุมชนเข้มแข็ง ผู้คนฮักแพงแบ่งปัน สานต่อวัฒนธรรมประเพณี

ข้อ ๒๖ สังคมอยู่ดีมีสุข ห่างไกลสิ่งเสพติด ไร้สารพิษและปลอดภัย

มาตรการ

๑. ด้านการศึกษา

ข้อ ๒๗ รัฐต้องจัดการศึกษาให้เยาวชนโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายใดๆ อย่างเสมอภาคและมีคุณภาพ

ข้อ ๒๘ สถานศึกษาต้องร่วมกับสภากลางของตำบล ในการจัดทำหลักสูตรการศึกษาที่ตอบสนองต่อบริบทของชุมชน

ข้อ ๒๙ สถานศึกษาต้องจัดการเรียนการสอนที่เน้นการปฏิบัติจริง นำไปใช้ในชีวิตได้

ข้อ ๓๐ สถานศึกษาต้องให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมทั้งการบริหารจัดการ และการประเมินคุณภาพ

ข้อ ๓๑ สถานศึกษาต้องนำศาสนา วัฒนธรรม ประเพณีมาสอนโดยพระสงฆ์ และ ครูภูมิปัญญาท้องถิ่น

ข้อ ๓๓ ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ่อ แม่ สามารถจัดการศึกษาขั้น พื้นฐานได้

ข้อ ๓๔ สถานศึกษาต้องปิด – เปิด การเรียนการสอนให้ตรงกับฤดูทำนาของชุมชน

ข้อ ๓๕ รัฐต้องส่งเสริมให้มีการจัดการศึกษาภายในชุมชน หรือสังคมที่หลากหลาย ตามความเหมาะสมกับสังคม หรือชุมชน

๒. ด้านสตรี

ข้อ ๓๖ ชุมชนต้องให้ความเสมอภาคของหญิงชายในการเข้ามามีส่วนร่วมในพัฒนา ชุมชนทุกด้าน

ข้อ ๓๗ เจ้าหน้าที่ของรัฐต้องบังคับการใช้กฎหมายเกี่ยวกับความรุนแรงต่อสตรี อย่างเข้มงวด

ข้อ ๓๘ สตรี ที่เป็นผู้ด้อยโอกาสในสังคม สภากลางของตำบล และสมาชิกในชุมชน หรือสังคมต้องให้การดูแล และเยียวยาอย่างเต็มความสามารถ

๓. ด้านเด็กและเยาวชน

ข้อ ๓๙ เด็กทุกคนต้องได้รับการพัฒนาตั้งแต่อยู่ในครรภ์มารดา โดยให้ความรู้ มารดา และอาหารเสริมนม

ข้อ ๔๐ เด็กและเยาวชนต้องได้รับโอกาสในการร่วมงานในชุมชน เช่น งานบุญ งาน พัฒนา กรรมการชุมชน

ข้อ ๔๑ รัฐต้องควบคุมสื่ออินเทอร์เน็ต ให้มีเนื้อหาเหมาะสมกับเด็กและเยาวชน

ข้อ ๔๒ สภากลางของตำบลสนับสนุนให้มีการจัดตั้ง “สภาเด็กและเยาวชน” และมี งบประมาณสนับสนุนทุกปี

ข้อ ๔๓ สถานศึกษาต้องร่วมมือกับ สภากลางของตำบล ในการระดมทรัพยากรใน การพัฒนาเด็กและส่งเสริมกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์แก่เด็กและเยาวชน เช่น ดนตรี, กีฬา, นันทนาการ, งานค่าย และอาชีพ

ข้อ ๔๔ ผู้ใหญ่ต้องเป็นตัวอย่างที่ดี และให้คำแนะนำ โดยเปิดโอกาสให้เด็กและเยาวชนได้แสดงความคิดเห็น ลงมือปฏิบัติ

ข้อ ๔๕ ชุมชนมีสิทธิในการระงับกิจการใดๆ ที่เป็นภัยคุกคามต่อเด็ก และเยาวชนของตนเอง ทั้งในด้านร่างกาย จิตใจ ได้ตามบทบาหน้าที่ของบิดา-มารดา ผู้ปกครอง และสมาชิกในชุมชน หรือสังคม “ตามหลักการป้องกันไว้ก่อน”

ข้อ ๔๖ ครอบครัว และชุมชน หรือสังคม มีหน้าที่ในการปกป้องคุ้มครองสิทธิเด็กในด้านต่างๆ

๔. ด้านผู้สูงอายุ

ข้อ ๔๗ สภากลางของตำบล ต้องร่วมกันจัดให้มีกิจกรรมที่มุ่งสร้างคุณค่าของผู้สูงอายุ

ข้อ ๔๘ สภากลางของตำบล ต้องร่วมกันจัดให้มีอาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุ

ข้อ ๔๙ สภากลางของตำบล และสถานศึกษา ต้องร่วมกันถ่วงถ่วงความรู้ของชุมชนตั้งแต่เกิดถึงตาย ที่ผู้สูงอายุมีความรู้ แล้วจัดทำเป็นหลักสูตรท้องถิ่น ให้ผู้สูงอายุเป็นครูสอนทั้งในและนอกสถานศึกษา

ข้อ ๕๐ สภากลางของตำบล ต้องตระหนักร่วมกันว่า “ผู้สูงอายุ” คือ ทรัพยากรบุคคลอันทรงคุณค่าของสังคม ทั้งในด้านประสบการณ์ และความรู้ในด้านต่างๆ ที่สั่งสมมาชั่วอายุ

๕. ด้านผู้ด้อยโอกาส

ข้อ ๕๑ สภากลางของตำบล ต้องร่วมกันจัดสวัสดิการให้ผู้ด้อยโอกาสให้ครอบคลุมทุกๆ ด้าน

ข้อ ๕๒ สภากลางของตำบล ต้องร่วมกันจัดการศึกษาให้ผู้ด้อยโอกาสอย่างมีคุณภาพและเสมอภาค

ข้อ ๕๓ สภากลางของตำบล มีหน้าร่วมกันในการขจัดความเหลื่อมล้ำทางสังคมที่เป็นมูลเหตุของความด้อยโอกาสของสมาชิกในสังคมให้หมดไป

๖. ด้านศาสนา พิธีกรรม และความเชื่อของคนในหมู่บ้าน

ข้อ ๕๔ วัตถุประสงค์การบริหารจัดการ และการประเมินคุณภาพแบบมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน

ข้อ ๕๕ สถานศึกษา และสภากลางของตำบล ต้องร่วมกันจัดทำหลักสูตรวัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น ผู้การเรียนการสอนทั้งในและนอกสถานศึกษา

ข้อ ๕๖ สถานศึกษา และสภากลางของตำบล ต้องร่วมกันจัดกิจกรรมที่เกี่ยวกับ ประเพณี วัฒนธรรม อย่างสม่ำเสมอ

ข้อ ๕๗ ชุมชนมีประเพณีปลอดเหล้าอย่างน้อย ๒ งาน

หมวด ๕

ระบบเศรษฐกิจชุมชน

หลักการ

ข้อ ๕๘ เศรษฐกิจชุมชน เป็นระบบความสัมพันธ์ของฐานทรัพยากร ระบบการผลิต ระบบการบริโภค ระบบการจัดการทุน โดยอาศัยกิจกรรมกลุ่มเสริมสร้างกระบวนการเรียนรู้

ข้อ ๕๙ พัฒนาศักยภาพ หรือฟื้นฟูสภาพแวดล้อม/คน/ครอบครัว/ชุมชนและอาชีพ

ข้อ ๖๐ ช่วยยกระดับการกินดีอยู่ดี และการทำมาค้าขายของชุมชนในการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดี

ข้อ ๖๑ การพัฒนาระบบเศรษฐกิจชุมชนที่ขจัดปัญหาความยากจน และความไม่เท่าเทียมทางด้าน โครงสร้างทางเศรษฐกิจของสังคม

เป้าหมาย

ข้อ ๖๒ พัฒนาศักยภาพตั้งแต่ระดับบุคคล ครอบครัว และชุมชน โดยใช้กิจกรรม เศรษฐกิจสร้าง “กระบวนการเรียนรู้” ซึ่งจะทำให้ชุมชนพึ่งตนเองได้

ข้อ ๖๓ มุ่งพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น ฯลฯ

ข้อ ๖๔ ลดความเหลื่อมล้ำ และช่องว่างทางเศรษฐกิจของประชาชนในชุมชน หรือสังคมลง และสร้างความเสมอภาคของประชาชนในชุมชน

มาตรการ

ข้อ ๖๕ ทุกครอบครัวต้องปลูกพืชผักสวนครัวให้พอเพียงสำหรับบริโภค และแบ่งปันเพื่อนบ้าน

ข้อ ๖๖ รัฐเป็นกลไกหนุนเสริม สภากลางของจังหวัด และตำบล ในการจัดตั้ง กองทุนการผลิตที่มีดอกเบี้ยต่ำ โดยชุมชนสมทบและมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ

ข้อ ๖๗ ส่งเสริมการจัดทำบัญชีครัวเรือน ผู้ การรู้จักตนเองอย่างแท้จริง

ข้อ ๖๘ ชุมชนต้องทำการเกษตรอินทรีย์ โดยรัฐส่งเสริมและประกันราคารับซื้อในราคาสูงกว่าเกษตรเคมี

ข้อ ๖๙ รัฐเป็นกลไกหนุนเสริมสภากลางของจังหวัด และตำบล ในการปกป้องคุ้มครองพื้นที่เกษตรกรรม เพื่อสร้างความมั่นคงทางอาหาร

ข้อ ๗๐ รัฐ เป็นกลไกหนุนเสริมสภากลางจังหวัด และตำบล ในการปกป้องการคุกคามจากระบบการผลิตเชิงอุตสาหกรรมต่อระบบการผลิตดั้งเดิมของชุมชน

ข้อ ๗๑ รัฐ เป็นกลไกหนุนเสริมสภากลางจังหวัด และตำบล ในการปกป้องคุ้มครองการคุกคามจากระบบทุนภายนอกที่มีผลกระทบต่อชุมชน ที่ดินจะต้องเป็นของเกษตรกรผู้ทำการผลิตในชุมชนเท่านั้น

หมวด ๖

ด้านสุขภาพ

หลักการ

ข้อ ๗๒ การพัฒนาสุขภาพหรือสุขภาพที่สมบูรณ์ในทุกมิติของสุขภาพทั้งกาย จิตใจ สังคม และจิตวิญญาณ ในระดับบุคคลหรือองค์กร บนพื้นฐานการพึ่งตนเองเป็นหลัก อย่างทางสายกลางพอประมาณ มีเหตุผล ด้วยหลักความรู้ รอบรู้ รอบคอบ ระมัดระวัง และมีคุณธรรม เป็นพื้นฐานของระบบ มีความซื่อสัตย์ เมตตา จิตอาสา เสียสละและแบ่งปัน ตามความเหมาะสมของชีวิต เศรษฐกิจ และสังคมที่เป็นอยู่ เพื่อความสมดุล มั่นคง และยั่งยืน

เป้าหมาย

ข้อ ๗๓ มีการพัฒนานโยบายสาธารณะที่เอื้อต่อสุขภาพอย่างมีส่วนร่วมและเป็นรูปธรรม

ข้อ ๑๔ มีการพัฒนาสิ่งแวดล้อมและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อสุขภาพอย่างหลากหลายและเป็นรูปธรรม

ข้อ ๑๕ มีการสร้างเสริมสุขภาพของบุคคล ครอบครัว ชุมชน และสังคม อย่างสมดุลและเชื่อมโยงกันตามหลักการสร้างเสริมสุขภาพ

ข้อ ๑๖ มีชุมชนท้องถิ่นที่มีความเข้มแข็งด้านสุขภาพครอบคลุมร้อยละ ๘๐ ของตำบลทั้งจังหวัด

มาตรการ

ข้อ ๑๗ สภากลางของตำบล ต้องมีธรรมนูญสุขภาพที่มาจากความร่วมมือร่วมใจของทุกภาคส่วน

ข้อ ๑๘ รัฐต้องไม่อนุญาตให้นำเข้าสารเคมี และส่งเสริมการทำเกษตรอินทรีย์ด้วยภูมิปัญญาไทย

ข้อ ๑๙ สภากลางของตำบล และรพ.สต. ต้องส่งเสริมการตรวจสุขภาพประชาชนทุกคนอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง

ข้อ ๒๐ สภากลางของตำบล และ รพ.สต. ต้องสร้างบุคลากรด้านบริการสุขภาพที่มีความรู้คู่คุณธรรม มีจำนวนเพียงพอ

ข้อ ๒๑ สภากลางของตำบล และ รพ.สต. ต้องสนับสนุนการออกกำลังกาย ทั้งองค์ความรู้ อุปกรณ์ สถานที่ อย่างต่อเนื่อง

ข้อ ๒๒ ประชาชนต้องลดพฤติกรรมเสี่ยงภัยสุขภาพ เช่น งดการสูบบุหรี่ งดการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ งดบริโภคอาหารที่มีไขมัน ฯลฯ

ข้อ ๒๓ สภากลางของตำบล และ รพ.สต. ต้องร่วมกันจัดกิจกรรมสร้างเสริมสุขภาพเป็นประจำ หลากหลาย และต่อเนื่อง

ข้อ ๘๔ รัฐ เป็นกลไกหนุนเสริมสภาคกลางของจังหวัด และตำบล ในการสนับสนุนบทบาทชุมชนในการส่งเสริม และดูแลสุขภาพของตนเองอย่างพอเพียง ในรูปแบบ และวิธีการที่หลากหลาย เช่น การแพทย์พื้นบ้าน

ข้อ ๘๕ ประชาชนในชุมชนมีสิทธิในการตัดสินใจเลือกวิธีการดูแลสุขภาพของตนเอง หรือผู้บริโภคนิยมมีสิทธิในการตัดสินใจ ภายใต้อข้อมูลที่ถูกต้อง ครบถ้วน รอบด้าน โปร่งใส และเป็นประโยชน์ต่อตนเอง

หมวด ๗

ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

หลักการ

ข้อ ๘๖ การจัดการทรัพยากรธรรมชาติดิน แร่ธาตุ น้ำ ป่าไม้ ทรัพยากรชีวภาพ เป็นสิทธิของชุมชนในการตัดสินใจ และบริหารจัดการ

ข้อ ๘๗ รัฐมีหน้าที่ให้การสนับสนุน และส่งเสริมชุมชน เท่านั้น

ข้อ ๘๘ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยจะต้องไม่มีขัดขวาง และลดทอนสิทธิของชุมชน หรือการจัดทำรัฐธรรมนูญจะต้องคำนึงถึงหลักการให้เป็นไปในแนวทางเดียวกันกับธรรมนูญชุมชน

เป้าหมาย

ข้อ ๘๙ ประชาชน และชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติของท้องถิ่น

ข้อ ๙๐ ประชาชน และชุมชนเป็นผู้กำหนดนโยบายสาธารณะในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่เป็นรากฐานชีวิตของท้องถิ่น

มาตรการ

ข้อ ๙๑ สร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนและชุมชนในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ

ข้อ ๙๒ ให้ประชาชนในพื้นที่มีส่วนร่วมในการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม

ข้อ ๕๓ แก่กฎหมายที่จัดขบวนการใช้สิทธิตามธรรมนูญของชาวบ้านและชุมชนในการจัดการทรัพยากรและหาประโยชน์จากทรัพยากร

ข้อ ๕๔ สภาากลางจังหวัด และตำบล มีส่วนร่วมในการปฏิรูปโครงสร้างอำนาจรัฐในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติของท้องถิ่นที่ยั่งยืน และแบบองค์รวม

ข้อ ๕๕ รัฐ และอปท. ไม่เป็นผู้มีสิทธิเด็ดขาดในการให้อนุญาตกระทำการใดๆ ในการใช้สอย และจัดการทรัพยากรธรรมชาติของท้องถิ่น นอกจากมีกระบวนการฟังความเห็นจากประชาชนในชุมชนที่กระทำอย่างโปร่งใส และรอบด้าน

ข้อ ๕๖ สภาากลางของตำบล มีหน้าที่ส่งเสริม และสนับสนุนให้ความรู้แก่ชุมชนได้อย่างถูกต้องในการอนุรักษ์ และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติของชุมชน

ข้อ ๕๗ ประชาชนมีหน้าที่ปกป้องทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของตนเองอย่างเสมอภาค

หมวด ๘

ด้านการรับรู้ข้อมูล การเข้าถึง และการกระจายข่าวสาร

หลักการ

ข้อ ๕๘ เสริมสร้างค่านิยมประชาธิปไตยที่รู้เท่าทัน ด้วยการปรับความคิดของประชาชนให้เป็น พลเมืองคุณภาพ ให้ตระหนักถึงสิทธิและหน้าที่ โดยทำภารกิจให้ข้อมูลข่าวสาร ความรู้ที่รอบด้าน หลากหลายนุ่มลึกเชื่อมโยงและสมดุล

ข้อ ๕๙ เปิดโอกาสให้มีการโต้เถียงกันอย่างมีวุฒิภาวะจากทุกกลุ่มความคิด เพื่อให้ประชาชนมีข้อสรุปที่สมเหตุสมผลในการตัดสินใจ ไม่ตกเป็นเหยื่อของกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งที่แสวงหาอำนาจทั้งทางการเมืองและเศรษฐกิจ

ข้อ ๑๐๐ เปิดพื้นที่ให้แก่ประชาชนที่ขาดโอกาสเคยถูกละเลย ให้ได้สิทธิ มีเสียงในฐานะพลเมืองที่เท่าเทียม

ข้อ ๑๐๑ ได้รับการสนับสนุนจากสาธารณะ โดยได้รับทรัพยากรอย่างพอเพียงและมั่นคง

เป้าหมาย

ข้อ ๑๐๒ สื่อแบบมีส่วนร่วม โดยประชาชนเข้าถึงสื่อ แสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนประสบการณ์ได้อย่างอิสระและเท่าเทียมกัน

ข้อ ๑๐๓ ประชาชนเป็นเจ้าของเวทีสาธารณะของสื่อ วางแผน บริหาร ตัดสินใจ และผลิตเนื้อหาสาระด้วยตนเอง โดยเนื้อหาสาระหลากหลาย มาจากหลายทิศทาง

มาตรการ

ข้อ ๑๐๔ สภากลางของตำบล ต้องสนับสนุนการตั้งสถานีวิทยุชุมชน ที่ปลอดจากการโฆษณา โดยชุมชนมีส่วนร่วม

ข้อ ๑๐๕ ชุมชนต้องมีคณะกรรมการบริหารจัดการหอกระจายข่าว ที่มาจากหลากหลายกลุ่มคน และทุกกลุ่มสามารถใช้บริการหอกระจายข่าวได้อย่างเสมอภาค

ข้อ ๑๐๖ สภากลางของตำบล และสถานศึกษาต้องสร้างกระบวนการเรียนรู้การรับสาร การสื่อสาร ที่ทันต่อสถานการณ์โลก

ข้อ ๑๐๗ สภากลางของตำบล ต้องสนับสนุนการจัดทำศูนย์ข้อมูลชุมชนที่ครบวงจร เป็นปัจจุบัน ที่ทุกคนเข้าถึงและสามารถนำไปใช้ได้

ข้อ ๑๐๘ ระบบการสื่อสารมวลชนของรัฐ และเอกชน ทั้งวิทยุ และโทรทัศน์ จะต้องให้ชุมชนมีส่วนร่วมในด้านเนื้อหา และรูปแบบการจัดทำรายการได้ เช่น มีเนื้อหาสาระของชุมชนที่มีความหลากหลายทางด้านวัฒนธรรม และชาติพันธุ์

ข้อ ๑๐๙ รัฐจะต้องจัดสรรรายได้จากการให้สัมปทานระบบสื่อสารมวลชนของรัฐ ทั้งจากวิทยุ และ โทรทัศน์อุดหนุนแก่ชุมชนท้องถิ่นให้ทำระบบการสื่อสารของชุมชน

หมวด ๕

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๑๑๐ บรรดาการใดๆ ที่รับรองไว้ในรัฐธรรมนูญประชาชนคนอำนาจเจริญ ฉบับที่ ๑ พุทธศักราช ๒๕๕๕ ว่าเป็นการชอบด้วยกฎหมาย ภายใต้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๖๖ มาตรา ๗๘(๓) และมาตรา ๘๗ รวมทั้งการกระทำที่เกี่ยวข้องกับกรณีดังกล่าว ไม่ว่าจะก่อนหรือหลังวันที่ประกาศใช้รัฐธรรมนูญประชาชนคนอำนาจเจริญ ให้ถือว่าการกระทำนั้นชอบด้วยรัฐธรรมนูญฉบับนี้

ข้อ ๑๑๑ กำหนดให้คณะกรรมการสภากลางของจังหวัดอำนาจเจริญ เป็น คณะกรรมการดำรงไว้ซึ่งธรรมเนียมฉบับนี้ มีวาระ ๔ ปี

ข้อ ๑๑๒ คณะกรรมการดำรงไว้ซึ่งธรรมเนียมฉบับนี้ สามารถแต่งตั้งกรรมการ ผู้ทรงคุณวุฒิได้ตามความเหมาะสม และสามารถออกข้อบัญญัติประกอบธรรมเนียมฉบับนี้ได้ พร้อมสรรหาผู้ปฏิบัติตามข้อบัญญัติดังกล่าว

ข้อ ๑๑๓ เนื้อหาในธรรมเนียมประชาชนคนอำนาจเจริญฉบับนี้ สามารถแก้ไข เพิ่มเติมได้ โดยความเห็นชอบจากการประชุมใหญ่สามัญประจำปีของสภาประชาชนระดับ จังหวัด ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ แต่ต้องไม่ขัดกับข้อบัญญัติเดิมที่มีอยู่ และกำหนดให้แก้ไข เพิ่มเติมได้หลังจากวันที่ประกาศใช้ไปแล้วไม่น้อยกว่า ๑๘๐ วัน

ข้อ ๑๑๔ เหตุผลในการจัดทำธรรมนูญประชาชนคนอำนาจเจริญ เพื่อเป็นเครื่องมือ ในการวางกรอบระเบียบขกติกาของชุมชน ร่วมกับหน่วยงานภาครัฐและภาคีที่เกี่ยวข้อง สำหรับใช้เป็นมาตรการปฏิบัติเพื่อสร้างประชาธิปไตยชุมชน เป็นกรอบและแนวทางในการ กำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์ แผนพัฒนา และการดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับชุมชน อนาคตจะมีการยกร่างธรรมนูญประชาชนคนอำนาจเจริญ เป็นพระราชบัญญัติจังหวัดจัดการตนเอง โดย จะให้มีประชาชนรักษาการในพระราชบัญญัตินี้ ต่อไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๓ เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๕

รายชื่อภาคีพัฒนาที่ร่วมจัดทำ “ธรรมนูญประชาชนคนอำนาจเจริญ”

๑. สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน(องค์การมหาชน)
๒. สภาพัฒนาการเมือง
๓. สำนักงานปฏิรูป
๔. องค์การบริหารส่วนจังหวัดอำนาจเจริญ
๕. เครือข่ายสภาองค์กรชุมชนตำบล จังหวัดอำนาจเจริญ : สภาองค์กรชุมชนตำบล ๖๓ พื้นที่
๖. ภาคีพัฒนาภาคประชาชน
 - ๖.๑ กลุ่มค้ำเสาธรรมสุข
 - ๖.๒ ครู/การศึกษา/วิชาการ
 - ๖.๓ ศาสนา
 - ๖.๔ ทนายความ
 - ๖.๕ ธุรกิจ
 - ๖.๖ ท้องถิ่น
 - ๖.๗ สตรี
 - ๖.๘ เด็ก/เยาวชน
 - ๖.๙ เกษตร
 - ๖.๑๐ สื่อ
 - ๖.๑๑ ท้องที่
 - ๖.๑๒ อสม.
 - ๖.๑๓ ผู้พิการ
 - ๖.๑๔ ผู้สูงอายุ
 - ๖.๑๕ สมาคม/ชมรม/มูลนิธิ
 - ๖.๑๖ กลุ่มองค์กรชุมชน
 - ๖.๑๗ กลุ่มผู้ได้รับผลกระทบจากนโยบายของรัฐ
 - ๖.๑๘ สภาเกษตร
 - ๖.๑๙ สวัสดิการ/การสังเคราะห์
 - ๖.๒๐ ทรัพยากร

